

Міністерство освіти і науки України
Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Голова Приймальної комісії
ІГОР ЦЕПЕНДА
«24» березня 2025 р.

ПРОГРАМА
вступного випробування з

Анатомо-фізіологічні основи функціонування людського організму в нормальних та патологічних умовах
для зарахування на навчання за ступенем доктора філософії за спеціальністю
I7 Терапія та реабілітація (за спеціалізаціями)
на основі освітньо-кваліфікаційного рівня/ступеня спеціаліста/магістра
при прийомі на навчання у 2025 році
за не суміжною спеціальністю

Розглянуто та схвалено
на засіданні Приймальної комісії
Прикарпатського національного
університету імені Василя Стефаника
Протокол № 1 від 24 березня 2025 р.

Івано-Франківськ — 2025

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Метою вступного випробування з “Анатомо-фізіологічних основ функціонування людського організму в нормальних та патологічних умовах” є перевірка знань і відбір вступників для зарахування на навчання за ступенем доктора філософії за спеціальністю І7 Терапія та реабілітація (за спеціалізаціями) при прийомі на навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня/ступеня спеціаліста/магістра до Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника” у 2025 році за не суміжною спеціальністю.

Програма містить основні питання з основ медичних знань та фізичної реабілітації та перелік рекомендованої літератури.

Наведений перелік питань, які виносяться на вступне випробування дасть можливість вступнику систематизувати свої знання та допоможе зорієнтуватися, на які питання треба звернути увагу при підготовці до вступного випробування.

Перелік рекомендованої літератури сприятиме у пошуку і підборі джерел підготовки для вступного випробування.

ОСНОВНІ ПИТАННЯ З ДИСЦИПЛІНИ

Діагностика і семіотика внутрішніх захворювань з основами догляду за хворими

1. Визначення понять „семіотика”, „діагностика”.
2. Діагноз, складові частини.
3. Поняття „симптом”, „синдром”, „прогноз”.
4. Ланцюг ефективного спілкування з пацієнтом.
5. Умови, що сприяють ефективному спілкуванню з хворим.
6. Визначення і правила проведення пальпації.
7. Визначення і правила проведення аускультатії.
8. Визначення і правила проведення перкусії.
9. Визначення поняття „анамнез”, його складові.
10. Збір анамнезу захворювання.
11. Збір анамнезу життя.
12. Методичні рекомендації до збору анамнезу.
13. Оцінка свідомості хворого.
14. Оцінка положення хворого в ліжку.
15. Типи конституції: характеристика.
16. Вимірювання температури тіла. Типи температурних кривих. Стадії підняття температури.
17. Огляд обличчя: характеристика змін.
18. Огляд і характеристика патологічних змін шкіри.
19. Оцінка стану нігтів і підшкірно-жирової клітковини: характеристика змін.
20. Пальпація лімфовузлів: характеристика змін.
21. Методика вимірювання росту людини.

22. Методика вимірювання маси тіла.
23. Методика вимірювання ступеня підшкірного жировідкладення.
24. Розрахунок основних антропометричних індексів: індексу маси тіла, індексу Піньє, критерію Брока, індексу пропорційності тілобудови.
25. Дослідження розмірів кінцівок.
26. Види вкорочення чи видовження кінцівки.
27. Вимірювання окружності кінцівки.
28. Види і правила транспортування хворих.
29. Правила вимірювання температури тіла в підпахвинній ділянці, в ротовій порожнині, в прямій кишці.
30. Догляд за хворими при лихоманці.
31. Догляд за шкірою, волоссям, порожниною рота, носа, вухами, очима.
32. Пролежні, стадії, патогенез, місця утворення, методи профілактики.
33. Заміна постільної білизни хворих.
34. Шприці: види, будова.
35. Види ін'єкцій: підшкірні, внутрішньошкірні, внутрішньом'язеві, внутрішньовенні. Загальні правила виконання.
36. Методика виконання підшкірних та внутрішньошкірних ін'єкцій, покази, ускладнення.
37. Методика виконання внутрішньом'язевих ін'єкцій, покази, ускладнення.
38. Методика виконання внутрішньовенних ін'єкцій, покази, ускладнення.
39. Поняття про асептику, антисептику, стерильність, дезінфекцію.
40. Види дезінфекції: вогнищева, профілактична, поточна.
41. Фізичні види дезінфекції: кондиціонування, термічні методи, променеві методи.
42. Основні види та покази до використання основних груп антисептичних середників: спиртів (етиловий спирт), барвників (діамантовий зелений), окисників (перекис водню), галогеновмісних препаратів (препарати йоду, хлоргексидин, хлорамін).
43. Основні скарги, які подають хворі з патологією суглобів.
44. Принципи збору анамнезу при захворюваннях суглобів.
45. Об'єктивне обстеження хворих з захворюваннями суглобів.
46. Кількісна оцінка суглобового синдрому.
47. Правила вимірювання амплітуди рухів в суглобах.
48. Інструментальні методи дослідження опорно-рухового апарату: рентгенографія, комп'ютерна томографія, термографія, пункція суглобів.
49. Зміни загального і біохімічного аналізів крові та суглобової рідини при захворюваннях опорно-рухового апарату. Специфічні маркери ревматологічних захворювань.
50. Ревматизм: етіологія, патогенез, класифікація, великі і малі діагностичні критерії, результати інструментальних методів дослідження.
51. Ревматоїдний артрит: етіологія, патогенез, класифікація, великі і малі діагностичні критерії, результати інструментальних методів дослідження.
52. Остеоартроз: етіологія, патогенез, класифікація, великі і малі діагностичні критерії, результати інструментальних методів дослідження.

53. Склеродермія: етіологія, патогенез, класифікація, великі і малі діагностичні критерії, результати інструментальних методів дослідження.
54. Системний червоний вовчук: етіологія, патогенез, класифікація, великі і малі діагностичні критерії, результати інструментальних методів дослідження.
55. Подагра: етіологія, патогенез, класифікація, великі і малі діагностичні критерії, результати інструментальних методів дослідження.
56. Хвороба Бехтерева: етіологія, патогенез, класифікація, великі і малі діагностичні критерії, результати інструментальних методів дослідження.
57. Принципи догляду за хворими з системними захворюваннями сполучної тканини
58. Збір анамнезу та оцінка скарг осіб із захворюваннями дихальної системи.
59. Проведення огляду осіб із захворюваннями дихальної системи.
60. Пальпація у осіб із захворюваннями дихальної системи.
61. Перкусія у осіб із захворюваннями дихальної системи.
62. Аускультация у осіб із захворюваннями дихальної системи.
63. Основні клінічні синдроми при захворюваннях органів дихальної системи.
64. Дослідження крові у осіб із захворюваннями дихальної системи.
65. Дослідження мокроти у осіб із захворюваннями дихальної системи.
66. Пункція плевральної порожнини при захворюваннях дихальної системи, правила проведення, ускладнення.
67. Рентгенологічні методи дослідження при захворюваннях дихальної системи.
68. Бронхоскопія як метод обстеження органів дихання.
69. Інструментальні методи дослідження осіб із захворюваннями дихальної системи.
70. Зміни загального і біохімічного аналізів крові при патології органів дихання.
71. Бронхіти: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
72. Бронхіальна астма: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
73. Пневмонія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
74. Пневмоторакс: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
75. Рак легень: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
76. Плеврити: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
77. Туберкульоз: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
78. Емфізема легень: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
79. Абсцес легень: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки,

результати інструментальних методів дослідження.

80. Загальний та спеціальний догляд за хворими при захворюваннях органів дихання: хронічний бронхіт, пневмонія, рак легень, нагнійні процеси легень, туберкульоз легень, бронхіальна астма
81. Покази, протипокази і методика постановки банок і гірчичників.
82. Опитування хворих з патологією серцево-судинної системи. Особливості анамнезу, скарги хворих з патологією серцево-судинної системи.
83. Огляд хворого з патологією серцево-судинної системи.
84. Пальпація органів серцево-судинної системи. Визначення верхівкового поштовху, пульсації великих судин.
85. Перкусія органів серцево-судинної системи. Межі відносної серцевої тупості.
86. Аускультация серцевої діяльності. Характеристика тонів серця. Компоненти тонів.
87. Правила вимірювання артеріального тиску за методом Короткова згідно рекомендацій ВООЗ. Підрахунок пульсу на периферичних артеріях, характеристики пульсу.
88. Інструментальні і лабораторні методи обстеження хворих з патологією серцево-судинної системи – рентгенографія, ЕХО-кардіоскопія, холтеровське моніторування, тощо. Зміни загального, біохімічного аналізів крові, загального аналізу сечі.
89. Будова провідної системи серця.
90. Методика реєстрації електрокардіограми. Стандартні та додаткові відведення.
91. Елементи нормальної ЕКГ: характеристика зубців, інтервалів.
92. Нормальний синусовий ритм: ЕКГ-ознаки.
93. Синусові аритмії: види, ЕКГ-характеристика.
94. Екстрасистолії: види, ЕКГ-характеристика.
95. Миготлива аритмія, трипотіння і миготіння шлуночків – визначення, ЕКГ-ознаки.
96. Блокади серця: види, ЕКГ-характеристика.
97. Ішемічна хвороба серця: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження. Стенокардія, функціональні класи. Інфаркт міокарда, ЕКГ-ознаки ішемії міокарда.
98. Артеріальна гіпертензія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження. Ускладнення АГ.
99. Міокардит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
100. Дилататійна кардіоміопатія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
101. Гіпертрофічна кардіоміопатія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
102. Перикардит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.

103. Серцева недостатність: етіологія, патогенез, клінічні стадії за Василенком-Стражеском, функціональні класи за критеріями Нью-Йоркської Асоціації серця, інструментальні критерії функціональних класів хворих на хронічну серцеву недостатність, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
104. Загальне поняття про вади серця. Класифікація вад серця.
105. Стеноз і недостатність мітрального клапана: етіологія, класифікація, патогенез, гемодинаміка, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
106. Стеноз і недостатність аортального клапана: етіологія, класифікація, патогенез, гемодинаміка, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
107. Природжені вади серця: етіологія, класифікація, патогенез, гемодинаміка, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
108. Принципи догляду за хворими з патологією серцево-судинної системи.
109. Особливості анамнезу хворих з патологією системи травлення.
110. Скарги хворого з патологією системи травлення.
111. Загальний огляд хворого з патологією системи травлення.
112. Принципи перкусії органів черевної порожнини.
113. Методика поверхневої пальпації органів черевної порожнини.
114. Глибока методична ковзна пальпація за Образцовим і Стражеском: принципи проведення.
115. Фізикальне обстеження печінки, жовчного міхура, підшлункової залози. Патогномонічні симптоми.
116. Зміни загального і біохімічного аналізів крові при патології ШКТ.
117. Копрограма.
118. Інструментальні методи діагностики захворювань шлунково-кишкового тракту: фіброгастроскопія, ректороманоскопія, УЗД-діагностика, рентгенологічні методи діагностики. Гастроудоденальне зондування.
119. Основні клінічні синдроми при патології органів шлунково-кишкового тракту.
120. Гострий гастрит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
121. Хронічний гастрит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
122. Виразкова хвороба шлунку та дванадцятипалої кишки: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження. Ускладнення виразкової хвороби.
123. Рак шлунку: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
124. Ентерит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
125. Коліт: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
126. Хвороба Крона: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки,

результати інструментальних методів дослідження.

127. Гепатити: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження. Вірусні гепатити та їх ускладнення. Печінкові проби. Види жовтяниці.
128. Цироз печінки: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
129. Холецистит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
130. Жовчнокам'яна хвороба: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
131. Дискінезія жовчовивідних шляхів: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
132. Панкреатит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
133. Основні принципи догляду за хворими з патологією ШКТ.
134. Перша допомога при блюванні. Зондове і беззондове промивання шлунку.
135. Ентеральне і парентеральне харчування хворих з патологією ШКТ. Принципи дієтичного харчування.
136. Клізми: види, покази до проведення, методика постановки.
137. Підготовка хворого до проведення рентгенологічного обстеження органів травлення.
138. Опитування хворих з патологією сечовидільної системи. Особливості анамнезу, скарги хворих з патологією сечовидільної системи.
139. Проведення огляду осіб із захворюваннями сечовидільної системи.
140. Пальпація у осіб із захворюваннями сечовидільної системи. Визначення набряків.
141. Перкусія у осіб із захворюваннями сечовидільної системи. Визначення симптому Пастернацького.
142. Аускультация у осіб із захворюваннями сечовидільної системи.
143. Характеристики загального аналізу сечі, їх зміни при патології органів сечовидільної системи. 3-склянкова проба.
144. Зміни загального і біохімічного аналізів крові при патології сечовидільної системи.
145. Функціональні методики обстеження нирок. Проби Зімницького, Нечипоренко, Аддіс-Каковського.
146. Мікроскопічний аналіз сечі.
147. Інструментальні методи обстеження сечовидільної системи: рентгенографічні, УЗД, цистоскопія, біопсія.
148. Основні клінічні синдроми при захворюваннях органів сечовиділення: сечовий, нефротичний, нефритичний, гіпертензивний, еклампсія, ниркова недостатність.
149. Гломерулонефрит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
150. Пієлонефрит: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.

151. Сечокам'яна хвороба: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
152. Загальний та спеціальний догляд за хворими при захворюваннях органів сечовидільної системи: гостра затримка сечі, нетримання сечі, ниркова недостатність, запальні захворювання сечовидільної системи
153. Катетеризація сечового міхура.
154. Ріст та диференціація клітин крові.
155. Збір анамнезу та оцінка скарг осіб із захворюваннями системи крові.
156. Проведення огляду та пальпації осіб із захворюваннями системи крові.
157. Характеристика і параметри загального і біохімічного аналізів крові.
158. Основні методи лабораторного та інструментального обстеження при патології системи крові.
159. Основні клінічні синдроми при захворюваннях системи крові: анемічний, геморагічний, лейкомічний, лейкомоїдний, поліцитемічний, гіперспленізму, ДВЗ-синдром.
160. Гостра постгеморагічна анемія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
161. Залізодефіцитна анемія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
162. В12-, фолієводефіцитна анемія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
163. Гострий лейкоз: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
164. Хронічний мієлолейкоз: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
165. Хронічний лімфолейкоз: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
166. Еритремія: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
167. Лімфогранульоматоз: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
168. Геморагічні діатези: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
169. Принципи догляду за хворими з патологією системи крові.
170. Особливості анамнезу і скарг хворих з патологією ендокринної системи.
171. Загальний огляд хворого з патологією ендокринної системи.
172. Принципи перкусії органів ендокринної системи.
173. Принципи пальпації органів ендокринної системи.
174. Зміни загального і біохімічного аналізів крові при патології ендокринної системи.
175. Інструментальні методи діагностики захворювань ендокринної системи: УЗД-діагностика, рентгенологічні методи діагностики.
176. Основні клінічні синдроми при патології органів ендокринної системи.
177. Захворювання, які супроводжуються гіпофункцією щитоподібної залози: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати

інструментальних методів дослідження.

178. Захворювання, які супроводжуються гіперфункцією гормонів щитоподібної залози: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
179. Захворювання, які супроводжуються гіпофункцією гормонів гіпофізу: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
180. Захворювання, які супроводжуються гіперфункцією гормонів гіпофізу: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
181. Захворювання наднирникових залоз: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
182. Цукровий діабет: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
183. Ожиріння: етіологія, патогенез, класифікація, клінічні ознаки, результати інструментальних методів дослідження.
184. Основні принципи догляду за хворими з патологією ендокринної системи.

Долікарська допомога

1. Визначення понять “раптова зупинка кровообігу” і “раптова серцева смерть”.
2. Епідеміологія раптової серцевої смерті і значення оволодіння навичками надання невідкладної долікарської допомоги при ній.
3. Визначення понять “клінічна смерть”, “соціальна смерть”, “біологічна смерть”.
4. Ознаки клінічної смерті.
5. Методика проведення основних реанімаційних заходів за АВС-правилом Сафара.
6. Критерії ефективності проведення основних реанімаційних заходів.
7. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації дітям.
8. Покази для припинення реанімаційних заходів.
9. Біль в ділянці серця: основні відмінності стенокардії і кардіалгії.
10. Невідкладна допомога при нападі за грудинного болю.
11. Невідкладна допомога при бради- і тахіаритміях.
12. Гіпертензивні кризи: визначення поняття, клінічні особливості і принципи надання долі карської допомоги.
13. Гостра серцева недостатність: клінічні ознаки гострої ліво- і правошлуночкової недостатності.
14. Долі карська допомога при гострій ліво- і правошлуночкової недостатності.
15. Шок: причини, клінічні ознаки, долі карська допомога.
16. Гостра судинна недостатність: види, клінічні прояви, перша допомога.
17. Визначення понять “гостра дихальна недостатність” і основні причини, що її провокують.

18. Сторонні тіла верхніх дихальних шляхів, клініка і заходи невідкладної допомоги.
19. Метод Хаймлика як засіб надання допомоги при сторонніх тілах верхніх дихальних шляхів.
20. Поняття про ларингоспазм. Причини його виникнення, клініка і заходи невідкладної допомоги.
21. Поняття про бронхоспазм. Причини його виникнення, клініка і заходи невідкладної допомоги.
22. Травми грудної клітки.
23. Особливості надання допомоги при різних видах пневмотораксу.
24. Перша допомога при травмах грудної клітки.
25. Визначення поняття „гострий живіт”.
26. Основні причини виникнення „гострого живота”.
27. Етапи діагностики „гострого живота”, основні діагностичні критерії.
28. Загальні принципи надання долі карської допомоги хворим з симптомами „гострого живота”.
29. Клінічні особливості гострого апендициту, гострого холециститу, перфоративної виразки, гострої кишкової непрохідності, гострого панкреатиту, інфаркту кишківника, защемленої грижі, перитоніту.
30. Травми черевної порожнини, класифікація, клінічні особливості, долікарська допомога.
31. Печінкова і ниркова кольки, клінічні особливості, долікарська допомога.
32. Особливості кровопостачання головного мозку.
33. Гострі порушення мозкового кровообігу: геморагічний та ішемічний інсульт, ТІА, основні симптоми, принципи надання долікарської допомоги.
34. Черепно-мозкова травма: визначення та класифікація.
35. Клінічні форми черепно-мозкових травм.
36. Судоми: причини, клінічні особливості і долікарська допомога.
37. Клініка і принципи надання долікарської допомоги при епілептичному припадку.
38. Клініка і принципи надання долікарської допомоги при істерії.
39. Визначення понять “раптова зупинка кровообігу” і “раптова серцева смерть”.
40. Епідеміологія раптової серцевої смерті і значення оволодіння навичками надання невідкладної долікарської допомоги при ній.
41. Визначення понять “клінічна смерть”, “соціальна смерть”, “біологічна смерть”.
42. Ознаки клінічної смерті.
43. Методика проведення основних реанімаційних заходів за АВС-правилом Сафара.
44. Критерії ефективності проведення основних реанімаційних заходів.
45. Особливості проведення серцево-легеневої реанімації дітям.
46. Покази для припинення реанімаційних заходів.

1. Визначення поняття і походження терміну “масаж”.
2. Системи масажу і їх характеристика.
3. Види масажу залежно від мети і засобів виконання.
4. Апаратний масаж: мета, види.
5. Характеристики масажу: темп, глибина, частота, тривалість, частота чергування прийомів між собою.
6. Тонізуючий і гальмівний методи впливу масажу: характеристики прийомів для їх досягнення.
7. Техніка і способи масажу.
8. Механізм дії масажу.
9. Поняття про курс і сеанс масажу.
10. Форми масажу: місцевий і загальний.
11. Впливи масажу: а) місцевий, симетричний, загальний; б) негайний та віддалений; в) тонізуючий і гальмівний.
12. Види масажу за впливом на тканини організму і на внутрішні органи: рефлексорні і безпосередній.
13. Історія розвитку масажу. Найвидатніші вчені - теоретики масажу.
14. Вплив масажу на шкіру й підшкірну жирову клітковину.
15. Вплив масажу на опорно-руховий апарат.
16. Вплив масажу на органи дихання.
17. Вплив масажу на органи системи кровообігу.
18. Вплив масажу на органи шлунково-кишкового тракту.
19. Вплив масажу на органи сечовиділення.
20. Вплив масажу на обмін речовин.
21. Вплив масажу на нервову систему.
22. Гігієнічні основи масажу: вимоги до масажиста й масованого.
23. Гігієнічні основи масажу: вимоги до приміщення, де проводиться масаж та інвентар.
24. Протипокази до проведення масажу.
25. Погладжування: визначення прийому, фізіологічна дія, види, способи виконання.
26. Класифікація основних і допоміжних прийомів погладжування, техніка їх виконання.
27. Методичні рекомендації до виконання погладжування. Основні помилки при виконанні прийому погладжування.
28. Розтирання: визначення прийому та його фізіологічний вплив, види, способи виконання.
29. Вторинні підприйоми розтирання: класифікація, техніка виконання.
30. Методичні вказівки до виконання прийому розтирання. Основні помилки при виконанні прийому розтирання.
31. Розминання: визначення прийому, фізіологічна дія, основні види, способи виконання.
32. Вторинні підприйоми розминання.
33. Методичні вказівки до виконання прийому розминання. Основні помилки при виконанні прийому розминання.

34. Вібрація: визначення прийому, фізіологічна дія. основні види, способи виконання.
35. Вторинні підприйоми вібрації.
36. Методичні вказівки до виконання прийому вібрація. Основні помилки при виконанні прийому вібрація.
37. Рухи: загальна характеристика, класифікація.
38. Техніка виконання прийому рухи. Поєднання прийому рухи з дихальними вправами. Основні помилки при виконанні прийому рухи.
39. Методичні особливості виконання загального масажу.
40. Техніка виконання масажу шиї. Методичні вказівки до проведення масажу шиї.
41. Техніка масажу спини. Методичні вказівки до проведення масажу спини.
42. Техніка виконання масажу стопи, гомілково-ступневого суглоба й гомілки.
43. Техніка виконання масажу колінного суглоба й стегна.
44. Методичні вказівки до проведення масажу нижньої кінцівки.
45. Техніка виконання масажу кисті, променево-зап'ястного суглоба й передпліччя.
46. Техніка виконання масажу ліктьового суглоба й плеча
47. Техніка виконання масажу плечового суглоба й надпліччя.
48. Методичні вказівки до проведення масажу верхньої кінцівки.
49. Техніка виконання масажу грудної клітки.
50. Методичні вказівки до проведення масажу грудної клітки.
51. Техніка виконання масажу передньої черевної стінки.
52. Особливості масажу живота при ожирінні.
53. Методичні вказівки до проведення масажу живота.
54. Банковий масаж: фізіологічний вплив, техніка виконання.
55. Методика проведення банкового масажу при різних патологічних станах.
56. Спортивний масаж: класифікація, покази, особливості проведення залежно від виду спорту.

Фізична реабілітація

1. Паспорт спеціальності фізичної реабілітації.
2. Напрями досліджень у фізичній спеціальності.
3. Історичні аспекти фізичної реабілітації.
4. Контингенти населення, які підлягають реабілітації.
5. Характеристика рівнів здоров'я за Г.Л. Апанасенком.
6. Мета реабілітації.
7. Варіанти реабілітаційного процесу.
8. Завдання реабілітаційного процесу.
9. Види реабілітації.
10. Характеристика медичної реабілітації.
11. Характеристика психологічної реабілітації.
12. Характеристика побутової реабілітації.
13. Характеристика професійної реабілітації.
14. Характеристика соціально-економічної реабілітації.

15. Етапи реабілітації.
16. Принципи реабілітаційного процесу.
17. Характеристика принципу етапності.
18. Характеристика принципу безперервності.
19. Характеристика принципу наступності.
20. Характеристика принципу індивідуальності реабілітаційних програм.
21. Характеристика принципу соціальної спрямованості реабілітаційних заходів.
22. Методика розробки реабілітаційних програм.
23. Характеристика основних засобів фізичної реабілітації.
24. Характеристика допоміжних засобів фізичної реабілітації.
25. Характеристика активних засобів фізичної реабілітації.
26. Характеристика пасивних засобів фізичної реабілітації.
27. Характеристика психорегулюючих засобів фізичної реабілітації.
28. Поняття про кінезітерапію. Принципи кінезітерапії.
29. Поняття про механотерапію. Типи механотерапевтичних апаратів.
30. Покази та проти покази до занять з використанням механотерапевтичних апаратів.
31. Особливості занять з використанням механотерапевтичних апаратів в лікарняному та післялікарняному періодах реабілітації.
32. Поняття про працетерапію. Види працетерапії. Особливості дозування навантажень у працетерапії.
33. Покази та протипокази до занять працетерапією.
34. Історія виникнення та принципи фізіотерапії.
35. Гальванізація. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
36. Електрофорез. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
37. Електросон. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
38. Діадинамотерапія. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
39. Ампліпульстерапія. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
40. Флюктуоризація. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
41. Дарсонвалізація. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
42. Електростимуляція. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
43. Франклінізація. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
44. Магнітотерапія. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.

45. Індуктотермія. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
46. УВЧ-терапія. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
47. УФ-опромінення. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
48. Лазертерапія. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
49. УЗ-терапія. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
50. Аерозольтерапія. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
51. Вплив тепла і холоду на організм.
52. Ванни. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування. Види: перлинна, радонова, сірководнева.
53. Душ. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування. Види.
54. Парафінолікування. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
55. Озокеритолікування. Особливості дії на організм. Показання та протипоказання до застосування.
56. Особливості застосування засобів фізіотерапії при хронічному бронхіті.
57. Особливості застосування засобів фізіотерапії при бронхіальній астмі.
58. Особливості застосування засобів фізіотерапії при плевриті: сухий і ексудативний.
59. Особливості застосування засобів фізіотерапії при виразковій хворобі шлунку і 12-палої кишки.
60. Особливості застосування засобів фізіотерапії при хронічному панкреатиті.
61. Особливості застосування засобів фізіотерапії при хронічному холециститі.
62. Особливості застосування засобів фізіотерапії при ентероколіті.
63. Особливості застосування засобів фізіотерапії при хронічному гломеруло-нефриті.
64. Особливості застосування засобів фізіотерапії при інсульті.
65. Особливості застосування засобів фізіотерапії при НЦД.
66. Особливості застосування засобів фізіотерапії при ДЦП.
67. Особливості застосування засобів фізіотерапії при запальних захворюваннях периферичної нервової системи.
68. Особливості методики кінезітерапії
69. Характеристика різновидів недостатньої рухової активності
70. Характеристика кінезітерапії як методу неспецифічної, патогенетичної терапії, функціональної терапії
71. Методика проведення загального та спеціального тренування у кінезітерапії

72. Покази та проти покази до застосування кінезітерапії
73. Характеристика активних вправ
74. Характеристика пасивних вправ
75. Характеристика дихальних вправ
76. Характеристика ідеомоторних вправ
77. Характеристика рефлексорних вправ
78. Характеристика прикладних вправ
79. Характеристика ігор, які використовуються у кінезітерапії
80. Форми занять у кінезітерапії
81. Методика проведення ранкової гігієнічної гімнастики
82. Методика проведення лікувальної гімнастики
83. Методи проведення занять лікувальної гімнастики
84. Характеристика дозування аеробних вправ
85. Методика проведення тренувально-оздоровчих заходів
86. Методика проведення заняття з працетерапії
87. Методика проведення заняття з механотерапії
88. Методика проведення заняття з іпотерапії
89. Основні методичні принципи кінезітерапії
90. Дозування фізичного навантаження
91. Планування й облік лікувального впливу фізичних вправ
92. Режими рухової активності

Психологічна і соціальна реабілітація

1. Визначення понять: «інвалід», «дитина-інвалід», «інвалідність», «соціальна реабілітація», «психологічна реабілітація», «реабілітація інвалідів», «абілітація», «професійна реабілітація».
2. Основні соціальні принципи реабілітації.
3. Документально-правова база захисту інвалідів в Україні.
4. Медико-соціальна експертиза: визначення, структура, функції.
5. Підстави для встановлення інвалідності, термін встановлення інвалідності.
6. Критерії груп інвалідності, причини інвалідності.
7. Категорії інвалідів, класифікація інвалідів згідно ВООЗ.
8. Професійна реабілітація: визначення, етапи реабілітаційних заходів.
9. Реабілітаційний потенціал: визначення, оцінка. Фактори, які визначають реабілітаційний потенціал.
10. Реабілітаційний прогноз: визначення, оцінка.
11. Умови праці, фактори трудового процесу (важкість та напруженість праці): визначення.
12. Гігієнічні критерії та класифікація умов праці.
13. Умови праці, показані та протипоказані для працевлаштування інвалідів.
14. Робоче місце інваліда: вимоги, організація.
15. Категорії конкурентоздатних професій для інвалідів.
16. Система реабілітації інвалідів в Україні: визначення, структура.
17. Типи реабілітаційних установ. Складові реабілітаційного процесу.

18. Державна типова програма реабілітації інвалідів. Індивідуальна програма реабілітації інваліда.
19. Організація медичного обслуговування та психологічної підтримки в реабілітаційних установах.
20. Види і форми реабілітаційних заходів для інвалідів.
21. Засоби реабілітації інвалідів та принципи їх надання.
22. Основні права інвалідів при проведенні реабілітації.
23. Учасники реабілітаційного процесу. Порядок і умови отримання реабілітаційних послуг.
24. Психологічна реабілітація: визначення, основні принципи.
25. Основні завдання психологічної реабілітації.
26. Основні етапи психологічної реабілітації.
27. Психосоматичні моделі виникнення і регресу захворювання.
28. Варіанти реакції особистості на соматичне захворювання.
29. Фактори, що впливають на формування внутрішньої картини хвороби.
30. Особливості психологічного сприйняття інвалідності в залежності від температури хворого.
31. Психологічні особливості інвалідів з патологією опорно-рухового апарату.
32. Основні принципи індивідуальної роботи з психокорекції.
33. Основні принципи групової психокорекції.
34. Основні методи психокорекції: психологічний дебріфінг, раціональна психотерапія, логотерапія, психотерапія сугестії, трансактний аналіз, психодрама, працетерапія, естетотерапія, гештальт-терапія.
35. Психологічні стадії реабілітації: медичної реабілітації, мотивації, адаптації, активації.
36. Методи активації в процесі психологічної реабілітації.
37. Кризи: визначення, етіологія, стадії. Принципи психологічної допомоги при кризах.
38. Наркоманія: визначення, стадії.
39. Особливості перебігу різних видів наркоманій (похідних опіуму, конопель, кокаїну, снодійних препаратів, стимуляторів, токсикоманії).
40. Стадії реабілітації наркозалежних осіб.
41. Алкоголізм: стадії перебігу. Пивний алкоголізм: особливості.
42. Особливості та методи лікування та реабілітації хворих на алкоголізм.

Спортивна медицина

1. Визначення поняття «допінг». Історія розвитку допінгу.
2. Структура і основні функції Всесвітньої антидопінгової агенції.
3. Ключові положення антидопінгового кодексу: допінг-контроль (визначення допінгу, порушення антидопінгових правил), список заборонених речовин, критерії включення, терапевтичне використання, санкції, що застосовуються до атлетів.
4. Принципи тестування на наявність допінгу під час змагань і в позазмагальний період.
5. Принципи подання інформації про місцезнаходження спортсмена.

6. Етапи процедури допінг-контролю.
7. Вибір спортсменів для проходження допінг-контролю.
8. Повідомлення спортсмена і реєстрація для допінг-контролю, вибір супроводжуючої особи.
9. Процедура взяття біопроби сечі. Підготовка біопроб та супровідних документів для транспортування.
10. Аналіз біопроб, інтерпретація результатів.
11. Зміни процедури взяття біопроб для неповнолітніх та для спортсменів з обмеженими можливостями.
12. Процедура забору крові для допінг-контролю.
13. Етапи видачі дозволу на терапевтичне використання забороненої речовини.
14. Поняття про заборонений список. Структура забороненого списку.
15. Анаболічні речовини: препарати, механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти. Загальні схеми призначення.
16. Бета-2 агоністи: препарати, механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти.
17. Діуретики та інші маскуючі речовини: препарати, механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти.
18. Заборонені методи: основні групи, механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти.
19. Гормони та подібні їм речовини (еритропоетин, соматотропін, інсулін, кортикотропін, хоріонічний гонадотропін): препарати, механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти.
20. Стимулятори: препарати, механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти.
21. Наркотики: препарати, механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти.
22. Глюкокортикостероїди: основні групи, механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти.
23. Речовини, заборонені в окремих видах спорту (алкоголь, бета-адреноблокатори, місцевоанестезуючі засоби): механізм дії, бажані ефекти, побічні ефекти.
24. Харчові добавки: визначення, покази до застосування.
25. Основні теоретичні принципи призначення харчових добавок.
26. Основні класи харчових добавок.
27. Енергоконцентрати: характеристика, принципи призначення.
28. Концентрати вуглеводів: характеристика, принципи призначення.
29. Концентрати протеїну: характеристика, принципи призначення.
30. Спортивні напої: характеристика, принципи призначення.
31. Харчові добавки мікроелементів: характеристика, принципи призначення.
32. Компоненти продуктів харчування: характеристика, принципи призначення.
33. Правила харчування для спортсменів:
34. Історія розвитку спортивної медицини
35. Поняття про спортивну медицину. Завдання спортивної медицини
36. Реакція кардіо-респіраторного апарату на навантаження. Закон Франка-Старлінга
37. Основні енергетичні системи організму. Аеробні та анаеробні системи

38. Причини втоми. Визначення енергетичних витрат під час фізичних навантажень
39. Визначення анаеробної ємності. Лактатний поріг
40. Максимальне споживання кисню (VO_{2max})
41. Функціональні проби для визначення стану дихальної системи
42. Функціональні проби для визначення стану серцево-судинної системи
43. Функціональні проби для визначення стану фізичної працездатності
44. Ознаки перегрівання та сонячного удару
45. Ознаки переохолодження та обмороження
46. Висотна хвороба
47. Поняття про раптову серцеву смерть спортсменів
48. Основні невідкладні стани спорту: раптова зупинка кровоточу, синкопе, гіпоглікемія, інфаркт міокарду, анафілактичний шок, утоплення
49. Ознаки порушення цілісності черепа
50. Струс мозку і допомога. Негайні прояви струсу.
51. Травми нижніх кінцівок. Травми колінних суглобів
52. Психологічні аспекти травм

Нетрадиційні методи фізичної реабілітації

1. Фітотерапія: визначення. Функції, які забезпечують лікарські рослини в людському організмі.
2. Хімічний склад лікарських рослин
3. Правила збору та зберігання лікарської сировини
4. Способи приготування лікарських форм
5. Принципи фітотерапії
6. Основні види дії лікарських рослин.
7. Фітотерапія при захворюваннях серцево-судинної системи.
8. Фітотерапія при захворюваннях дихальної системи.
9. Фітотерапія при захворюваннях сечовидільної системи.
10. Фітотерапія при захворюваннях шлунково-кишкового тракту.
11. Рослинні стимулятори в спорті: механізм дії, принципи застосування.
12. Адаптогени: механізм дії, принципи застосування.
13. Ароматерапія: визначення. Джерела отримання ефірних олій.
14. Характеристика ефірних олій.
15. Механізми дії натуральних ароматів на організм людини
16. Властивості ефірних олій.
17. Методики ароматерапії
18. Принципи ароматерапії
19. Особливості застосування ефірних олій у дітей
20. Принципи проведення аромамасажу.
21. Точковий масаж: визначення, механізм дії.
22. Особливості дії та місця розташування біологічно активних точок.
23. Техніка точкового масажу.
24. Варіанти проведення точкового масажу.
25. Методичні особливості проведення точкового масажу.

26. Су Джок: визначення, принцип методу.
27. Основні системи відповідності Су Джок.
28. Методи впливу на точки Су Джок.
29. Основні прийоми рефлексотерапії.
30. Рефлексогенні зони стопи: локалізація, методи впливу.
31. Рефлексогенні зони кисті: локалізація, методи впливу.
32. Дихальна методика А. Стрельнікової: визначення, основні принципи.
33. Дихальна методика Бутейко: визначення, основні принципи.
34. Апітерапія: визначення. Основні продукти бджільництва та особливості їх застосування.
35. Механізм дії меду та методи його застосування.
36. Техніка проведення медового масажу при різних захворюваннях внутрішніх органів.
37. Йогатерапія: визначення, основні принципи.

Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів

1. Обґрунтувати з клініко-фізіологічних позицій необхідність використання ЛФК при захворюваннях органів дихання.
2. Завдання ЛФК при пневмонії. У яких випадках протипоказане застосування ЛФК.
3. Зміст режимів рухової активності при пневмонії. Засоби і форми ЛФК залежно від рухового режиму
4. Завдання ЛФК при ексудативному плевриті. Показання до призначення ЛФК. Особливості побудови методики ЛФК у різних режимах рухової активності хворих на ексудативний плеврит.
5. Завдання і методика ЛФК при хронічному бронхіті.
6. Загальні й окремі завдання ЛФК при емфіземі легень і пневмосклерозі. Засоби і форми ЛФК, застосовувані при емфіземі легень. Особливості методики ЛФК при емфіземі легень на різних стадіях захворювання.
7. Завдання ЛФК при бронхоектатичній хворобі. Протипоказання. Методика ЛФК. Статичні та динамічні дренажні вправи.
8. Завдання ЛФК при бронхіальній астмі. Особливості методики ЛФК при бронхіальній астмі під час нападу, після його закінчення та у період між нападами (ремісії).
9. Завдання ЛФК у відновному лікуванні хворих на туберкульоз легень. Засоби і форми ЛФК, застосовувані при туберкульозі легень. Особливості методики ЛФК залежно від форм і клінічних проявів туберкульозу легень.
93. Фізична реабілітація хворих на стабільну стенокардію напруги ФК I на стаціонарному, поліклінічному, санаторному етапі реабілітації.
94. Фізична реабілітація хворих на стабільну стенокардію напруги ФК II на стаціонарному, поліклінічному, санаторному етапі реабілітації.
95. Фізична реабілітація хворих на інфаркт міокарда на стаціонарному, поліклінічному, санаторному етапі реабілітації.
96. Фізична реабілітація хворих на артеріальну гіпертензію I ст.

97. Фізична реабілітація хворих на артеріальну гіпертензію II ст. на стаціонарному, поліклінічному, санаторному етапі реабілітації.
98. Фізична реабілітація хворих з вегетосудинною дистонією.
99. Фізична реабілітація хворих з вродженими вадами серця.
100. Фізична реабілітація хворих з набутими мітральними вадами серця.
101. Фізична реабілітація хворих з набутими аортальними вадами серця.
102. Фізична реабілітація хворих на дилатаційну кардіоміопатію на стаціонарному, поліклінічному етапі реабілітації.
103. Фізична реабілітація хворих на гіпертрофічну кардіоміопатію на стаціонарному, поліклінічному етапі реабілітації.
104. Фізична реабілітація хворих на міокардит на поліклінічному, стаціонарному етапі реабілітації.
105. Фізична реабілітація хворих з хронічною серцевою недостатністю I ст. за NYHA на стаціонарному, поліклінічному етапах реабілітації.
106. Фізична реабілітація хворих з хронічною серцевою недостатністю II ст. за NYHA на стаціонарному, поліклінічному етапах реабілітації.
107. Фізична реабілітація хворих з хронічною серцевою недостатністю III ст. за NYHA на стаціонарному, поліклінічному етапах реабілітації.
108. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях серцево-судинної системи.
109. Механізми впливу фізичних вправ на серцево-судинну систему.
110. Методичні принципи застосування ЛФК при серцево-судинних захворюваннях.
111. Клініко-фізіологічне обґрунтування ФР при захворюваннях гепатобіліарної системи; Механізми впливу фізичних вправ при даній патології;
112. Засоби, форми і методи ЛФК при захворюваннях гепатобіліарної системи;
113. Критерії, завдання та протипокази до проведення лікувальної фізкультури при хронічному гепатиті; Основні принципи лікувальної фізкультури при хронічному гепатиті
114. Критерії включення ЛФК в комплексну терапію хронічного холециститу. Завдання ЛФК і принципи при хронічному холециститі;
115. Завдання і принципи ЛФК при дискінезіях жовчовивідних шляхів;
116. Вплив фізичного навантаження на основні функції ШКТ. Основи методики лікувальної фізкультури у таких хворих; Види спеціальних вправ, що застосовуються в реабілітації таких хворих; Основні вихідні положення під час здійснення фізичних навантажень;
117. Обґрунтування, проти покази, методика масажу при патології ШКТ.
118. Завдання ЛФК у хворих із хронічними гастритами;
119. Методику ЛФК при хронічних гастритах із зниженою секреторною функцією;
120. Методику проведення ЛФК при хронічних гастритах із нормальною чи підвищеною секреторною функцією;
121. Критерії застосування та протипокази до проведення ЛФК при захворюваннях кишечника; Завдання ЛФК при захворюваннях кишечника; Вплив вихідного положення на внутрішньочеревний тиск;

122. Методика проведення ЛФК у хворих із колітами із спастичними проявами та при атонії кишечника.
123. Покази і протипокази до проведення ФР у хворих із виразковою хворобою шлунку. Застереження до застосування ФР у таких хворих
124. Механізми впливу на організм лікувального масажу при хворобах обміну речовин
125. Механізми впливу на організм фізіотерапевтичних процедур при порушеннях обміну речовин;
126. Причини виникнення, основні прояви, коротка клінічна характеристика подагри. Завдання проведення, принципи впливу та методика призначення ЛФК і лікувального масажу при подагрі;
127. Визначення поняття та форми ожиріння. Класифікацію ожиріння. Засоби фізичної реабілітації при ожирінні
128. Завдання ЛФК при ожирінні. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування ЛФК при ожирінні. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування масажу при ожирінні, фізіотерапевтичних процедур, механотерапії, працетерапії
129. Завдання ЛФК у хворих на цукровий діабет
130. Методика проведення ФР при легкій формі ЦД
10. Методика проведення ФР при середній формі тяжкості ЦД
11. Методика проведення ФР при важкій формі ЦД
12. Основні принципи застосування масажу, фізіотерапії, працетерапії та санаторно-курортного лікування у хворих на ЦД

Фізична реабілітація при захворюваннях і травмах нервової система та опорно-рухового апарату

1. Принципи обстеження суглобової системи.
2. Принципи обстеження м'язової системи.
3. Інструментальні методи обстеження опорно-рухового апарату.
4. Вивихи: визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, принципи лікування.
5. Переломи кісток: визначення, етіологія, класифікація, основні принципи лікування.
6. Фіксаційний та екстензійний методи лікування переломів кісток: характеристика, особливості проведення.
7. Оперативний метод лікування переломів: характеристика, особливості проведення.
8. Протипоказання до проведення ЛФК при переломах кісток.
9. Принципи проведення фізичної реабілітації в іммобілізаційному, постіммобілізаційному, відновному періодах переломів кісток.
10. Діафізарні переломи плечової кістки: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
11. Діафізарні переломи кісток передпліччя: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.

12. Перелом кісток передпліччя у типовому місці: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
13. Перелом кісток китиці: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
14. Перелом лопатки: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
15. Перелом ключиці: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
16. Внутрішньосуглобові переломи плечового суглоба: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації. Аддукційно-екстензійні переломи хірургічної шийки плеча: особливості проведення фізичної реабілітації.
17. Внутрішньосуглобові переломи ліктьового суглоба: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
18. Вивихи у плечовому суглобі: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
19. Вивихи у ліктьовому суглобі: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
20. Переломи шийки стегна: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації. Причини поганого загоєння медіальних переломів шийки стегна.
21. Перелом діафіза стегнової кістки: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
22. Переломи кісток гомілки: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
23. Переломи кісток стопи: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
24. Переломи виростків стегна і великогомілкової кістки: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
25. Ушкодження зв'язок колінного суглоба: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
26. Ушкодження менісків колінного суглоба: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
27. Ушкодження гомілковостопного суглоба: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
28. Ушкодження ахілового сухожилка: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
29. Переломи кісток таза: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
30. Компресійні переломи шийних хребців: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
31. Компресійні переломи грудних і поперекових хребців: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
32. Ампутація: визначення, види. Види протезів.
33. Ампутація верхніх кінцівок: особливості проведення фізичної реабілітації.

34. Ампутація нижніх кінцівок: особливості проведення фізичної реабілітації.
35. Артрити: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації. Особливості проведення фізичної реабілітації при основним ревматологічних захворюваннях: ревматоїдному артриті, деформуючому остеоартрози, подагрі, склеродермії.
36. Методи обстеження хворих з патологією нервової системи: опорно-рухового апарату, м'язової системи, типові рефлекси, які визначаються при патології різноманітних захворюваннях нервової системи. Інструментальні методи обстеження нервової системи.
37. Травми периферичних нервів: класифікація, особливості проведення фізичної реабілітації.
38. Неврит лицевого нерва: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
39. Неврит ліктьового нерва: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
40. Неврит променевого нерва: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
41. Неврит великогомілкового нерва: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
42. Неврит малогомілкового нерва: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
43. Неврит стегнового нерва: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
44. Неврит сідничного нерва: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
45. Шийно-грудний радикуліт: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
46. Попереково-крижовий радикуліт: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
47. Контрактури внаслідок ураження периферичних нервів: етіологія, патогенез, профілактика.
48. Контрактури внаслідок ураження периферичних нервів: особливості проведення фізичної реабілітації.
49. Особливості фізичної реабілітації спортсменів, які перенесли захворювання периферичної нервової системи.
50. Ішемічний інсульт: етіологія, патогенез, клінічні ознаки.
51. Геморагічний інсульт: етіологія, патогенез, клінічні ознаки.
52. Особливості фізичної реабілітації в гострому періоді мозкових інсультів.
53. Принципи укладання пацієнтів з перенесеним мозковим інсультом.
54. Особливості фізичної реабілітації хворих в ранньому відновному періоді при спастичних паралічах і парезах (ліжковий, полегшений ліжковий режим).
55. Особливості фізичної реабілітації хворих в пізньому відновному періоді при спастичних паралічах і парезах (палатний режим, вільний режим).

56. Закриті черепно-мозкові травми: етіологія, патогенез, клініка, особливості фізичної реабілітації.
57. Відкриті черепно-мозкові травми: етіологія, патогенез, клініка, особливості фізичної реабілітації.
58. Травми спинного мозку: етіологія, патогенез, клініка, особливості фізичної реабілітації.
59. Неврастенія: визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, особливості фізичної реабілітації.
60. Істерія: визначення, етіологія, патогенез, клінічна картина, особливості фізичної реабілітації.
61. Особливості фізичної реабілітації хворих на функціональні захворювання центральної нервової системи
62. Особливості фізичної реабілітації хворих на психастенію.
63. Протези та ортези: визначення, види.

Фізична реабілітація різних груп населення

1. Визначення понять “геронтологія”, “геріатрія” та “старіння”. Поділ на вікові групи в залежності від віку. Причини виникнення патологічного старіння. Характеристика вікових змін організму
2. Ефективні засоби попередження передчасного старіння і подовження трудової активності людини. Завдання ФР у осіб похилого віку
3. Формування медичних груп у осіб похилого віку для проведення реабілітаційних втручань. Методика проведення занять з особами похилого віку
4. Методика застосування ходьби, бігу, рухливих та спортивних ігор, плавання при ФР у осіб похилого віку
5. Принципи планування занять з особами похилого віку. Принципи контролю за проведенням занять
6. Завдання та методика ЛФК залежно від періоду вагітності, що перебігає нормально.
7. Протипоказання до застосування фізичних вправ при вагітності.
8. Мета психопрофілактичної підготовки вагітних жінок до пологів
9. Методичні вказівки до проведення занять спеціальною гімнастикою з вагітними жінками.
10. Особливості методики занять лікувальною гімнастикою з вагітними, що мають фактори ризику.
11. Завдання та методика ЛФК при неправильних положеннях і тазових передлежаннях плода і при вузькому тазі.
12. Особливості методики занять лікувальною гімнастикою при переношеній вагітності
13. Головна мета застосування фізичних вправ і протипоказання до застосування ЛФК у пологах.
14. Завдання та методика ЛФК у післяпологовому періоді.
15. Особливості застосування ЛФК після операції кесаревого розтину.
16. Протипоказання до застосування фізичних вправ при хронічних запальних захворюваннях внутрішніх статевих органів.

17. Особливості методики занять лікувальною гімнастикою при розладах менструальної функції
18. Гінекологічний масаж і особливості його застосування при фіксованій ретрофлексії матки.
19. Методика застосування фізичних вправ при аномальних положеннях матки й опущеннях внутрішніх статевих органів.
20. Завдання ЛФК при функціональному нетриманні сечі. Спеціальні вправи застосовують для лікування цієї патології?
21. Нормальні і патологічні рефлекси дитячого віку: методика визначення, оцінка. Принципи антропометричних вимірювань у дітей різного віку. Розрахунок і оцінка основних антропометричних індексів.
22. Принципи природного та штучного вигодовування дітей.
23. Особливості проведення фізичної реабілітації в педіатрії.
24. Пневмонії у дітей раннього віку: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
25. Бронхіальна астма у дітей: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
26. Рахіт: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
27. Гіпотрофія: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
28. Ревматизм у дітей: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
29. Хорея у дітей: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
30. Вроджені вади серця у дітей: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
31. Виразкова хвороба у дітей: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
32. Хронічні неспецифічні захворювання легень у дітей: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості фізичної реабілітації.
33. Ожиріння у дітей: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
34. Вроджена м'язова кривошия: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
35. Вроджений вивих стегна: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
36. Порушення постави: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
37. Сколіоз: етіологія, класифікація, клінічна картина. Особливості проведення фізичної реабілітації.
38. Плоскостопість: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
39. Дитячий церебральний параліч: етіологія, клінічна картина. Особливості проведення фізичної реабілітації. Сучасні методи реабілітації.

40. Патологія зору у дітей: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
41. Відставання у розумовому розвитку: етіологія, класифікація, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
42. Пупкові грижі: етіологія, клінічна картина, особливості проведення фізичної реабілітації.
43. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при хірургічних захворюваннях.
44. Передопераційний період реабілітації: завдання ЛФК, характеристика.
45. Ранній післяопераційний період реабілітації: завдання ЛФК, характеристика.
46. Пізній післяопераційний період реабілітації: завдання ЛФК, характеристика.
47. Віддалений післяопераційний період реабілітації: завдання ЛФК, характеристика.
48. Гострий апендицит: етіологія, клінічні ознаки, класифікація, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
49. Гострий холецистит: етіологія, клінічні ознаки, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
50. Грижі: етіологія, клінічні ознаки, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
51. Виразкова хвороба шлунку і дванадцятипалої кишки: етіологія, клінічні ознаки, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
52. Рак шлунку: етіологія, клінічні ознаки, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
53. Вроджені вади серця: етіологія, клінічні ознаки, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
54. Набуті вади серця: етіологія, клінічні ознаки, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
55. Рак молочної залози: етіологія, патогенез, клінічні ознаки. Хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
56. Опіки: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
57. Відмороження: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
58. Рани: етіологія, клінічні ознаки, особливості проведення фізичної реабілітації.
59. Рак легень: етіологія, клінічні ознаки, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
60. Артокоронарне шунтування: етіологія, клінічні ознаки, хірургічне лікування, особливості проведення фізичної реабілітації.
61. Особливості психологічної реабілітації онкологічних хворих.
62. Онкологічні захворювання щелепно-лицевої ділянки: етіологія, патогенез, клініка, особливості фізичної реабілітації.

63. Біохімічні зміни в організмі при розтренованості й перетренуванні
64. Фізичні навантаження, адаптація й тренувальний ефект
65. Закономірності розвитку біохімічної адаптації й принципи тренування
66. Принципи застосування відновних засобів в комплексній реабілітації спортсменів.
67. Зміни функціонального стану спортсменів в залежності від застосування різних відновних заходів
68. Принципи реабілітації в ковзанярському спорті.
69. Принципи реабілітації у фігурному катанні на ковзанах.
70. Принципи реабілітації у плаванні, ватерполо і стрибках у воду.
71. Принципи реабілітації у легкій атлетиці.
72. Принципи реабілітації у спортивній гімнастиці.
73. Принципи реабілітації у фехтуванні.
74. Принципи реабілітації у хокеї з шайбою.
75. Принципи реабілітації у футболі.
76. Принципи реабілітації у волейболі, баскетболі.
77. Принципи реабілітації у лижному спорті.
78. Принципи реабілітації у велосипедному спорті.
79. Принципи реабілітації у важкій атлетиці.
80. Принципи реабілітації у боротьбі.
81. Принципи реабілітації у веслуванні.
82. Характер травматичних уражень у різних видах спорту. Чинники ризику спортивного травматизму у різних видах спорту
83. Виділити основні напрямки спортивного травматизму.
84. Основні причини травматизму у спорті?
85. Навести приклади впливу умов навколишнього середовища на підвищення рівня травматизації спортсменів.
86. Навести конкретні приклади організаційних заходів, які дозволили знизити рівень травматизму спортсменів.
87. Виділити основні групи медико-біологічних факторів, які сприяють виникненню травм у спорті.
88. Охарактеризувати основні психологічні чинники, які сприяють підвищеному ризику виникнення спортивних травм.
89. Яке значення має раціональна побудова тренувального процесу у профілактиці травм у спортсменів.
90. Які фізіологічні особливості організму жінки слід враховувати з метою профілактики спортивного травматизму і чому?
91. Основні напрямки профілактики спортивного травматизму.
92. Охарактеризуйте матеріально-технічне і організаційне забезпечення тренувальної і змагальної діяльності як фактор ризику спортивного травматизму.
93. Охарактеризуйте погодні, кліматичні і географічні умови місць підготовки і змагань як фактор ризику спортивного травматизму.
94. Охарактеризуйте підготовленість і фізичні можливості спортсменів як фактор ризику спортивного травматизму.

95. Охарактеризуйте значення харчування, відновлення і стимуляції працездатності і адаптаційних реакцій як факторів ризику спортивного травматизму.
96. Охарактеризуйте роль системи спортивного тренування як фактора ризику спортивного травматизму.
97. Охарактеризуйте значення раціональної організації і проведення змагань як факторів ризику спортивного травматизму.
98. Охарактеризуйте загальну стратегію профілактичних заходів у спорті за Ренстремом і Каннусом.
99. Охарактеризуйте види «метальних» ушкоджень ліктьового суглоба у дітей і підлітків.
100. Клінічні особливості «метальних» ушкоджень ліктьового суглоба у дітей та підлітків.
101. Лікування і профілактика «метальних» ушкоджень ліктьового суглоба у дітей та підлітків.
102. Охарактеризуйте види «метальних» ушкоджень ліктьового суглоба у дорослих.
103. Клінічні особливості «метальних» ушкоджень ліктьового суглоба у дорослих.
104. Лікування і профілактика «метальних» ушкоджень ліктьового суглоба у дорослих.
105. Клініка, лікування і профілактика защемлення ліктьового нерва у спортсменів.
106. Охарактеризуйте поняття «лікоть тенісиста», методи його лікування і профілактики.
107. Охарактеризуйте ушкодження ліктьового суглоба у спортсменів.
108. Типові переломи плечової кістки у спортсменів.
109. Особливості побудови тренувального процесу з метою профілактики травм та ушкоджень плечового суглоба у спортсменів.
110. Особливості ушкоджень китиці і зап'ястя у велосипедистів.
111. Особливості ушкоджень китиці і зап'ястя у лижників.
112. Особливості ушкоджень китиці і зап'ястя у гімнастів.
113. Заходи профілактики травм шийного відділу хребта у спортсменів.
114. Заходи профілактики травм поперекового відділу хребта у спортсменів.
115. Заходи надання невідкладної допомоги спортсменам з травмами хребта.
116. Особливості реабілітаційних програм для спортсменів з наслідками травм хребта.
117. Вплив мобілізації та іммобілізації на процес загоєння м'язової тканини у спортсменів.
118. Особливості діагностики травматичних пошкоджень м'язів у спортсменів. Вплив мобілізації та іммобілізації на процес загоєння м'язової тканини
119. Заходи надання невідкладної допомоги спортсменам з травматичними пошкодженнями м'язів.
120. Особливості реабілітаційних програм для спортсменів з наслідками травматичних пошкоджень м'язів.

121. Механізми травматичних пошкоджень колінного суглоба. Основні фактори ризику травм колінного суглоба.
122. Охарактеризуйте особливості реабілітації колінного суглоба.
123. Симптоми пошкодження надколінниково-стегнового суглоба.
124. Симптоми, профілактика і особливості реабілітації при синдромі надмірного латерального тиску;
125. Симптоми, профілактика і особливості реабілітації при підвивиху наколінка.
126. Симптоми, профілактика і особливості реабілітації при вивиху наколінка.
127. Симптоми, профілактика і особливості реабілітації при синдромі медіопателлярної складки.
128. Симптоми, профілактика і особливості реабілітації при хворобі Осгуда-Шляттера.
129. Симптоми, профілактика і особливості реабілітації при бурситах колінного суглоба.
130. Симптоми, профілактика і особливості реабілітації при тендинітах колінного суглоба.
131. Охарактеризуйте найпоширеніші травми ахілового сухожилля у спортсменів: Особливості реабілітації спортсменів при травмах ахілового сухожилля.
132. Діагностика і симптоматика гострих пошкоджень гомілково-ступневого суглоба. Особливості реабілітації гомілково-ступневого суглоба у спортсменів. Програма профілактики пошкоджень гомілково-ступневого суглоба.
133. Діагностика і симптоматика нестабільності гомілково-ступневого суглоба.
134. Діагностика і симптоматика хронічної нестабільності зв'язок гомілково-ступневого суглоба.
135. Профілактика пошкоджень зв'язок гомілково-ступневого суглоба.
136. Діагностика і симптоматика нестабільності у передній частині гомілково-ступневого суглоба.
137. Пошкодження стопи: фактори ризику, оцінка пошкоджень стопи. Специфічні пошкодження стопи у спортсменів.
138. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у футболістів.
139. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у волейболістів.
140. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у гандболістів.
141. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у баскетболістів.
142. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у хокеїстів.
143. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у бігунів.
144. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у велосипедистів.
145. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у тенісистів.
146. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у гравців у бадмінтон.
147. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у гімнастів.

148. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у борців.
149. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у важкоатлетів.
150. Охарактеризуйте фактори ризику травм у спортсменів-гірськолижників. Заходи профілактики і особливості реабілітації при травмах у спортсменів-гірськолижників.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Аксельсон П., Чесни Д.Я., Мінкель Ж. Керівництво для вибору інвалідного візка. – Львів: Місіонер, 2002. – 72 с.
2. Аксельсон П., Чесни Д.Я., Мінкель Ж., Перр А. Посібник для підготовки користувача інвалідним візком з ручним приводом. – Львів: Місіонер, 2002. – 172 с.
3. Аносов І.П., Хоматов В.Х. Анатомія людини у схемах: Навч. наоч. посібник. – К.: Вища школа, 2002. – 191 с.
4. Бармашина Л. Формування середовища життєдіяльності для мало мобільних груп населення. – К.: Союз-Реклама, 2000. – 89 с.
5. Бережна Т.І. Комплексний та нетрадиційний підхід до боротьби з порушеннями постави в студентів спеціальної медичної групи / Т.І. Бережна, Л.К. Кожевнікова, В.В. Мисенко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – 2009. – Т. 7. – С. 187-190.
6. Бойчук Т.В. Методика реабілітаційного обстеження у педіатрії [Навчально-методичний посібник] / Т.В. Бойчук, М.Г. Аравіцька, Л.І. Войчишин. – Івано-Франківськ, 2012. - 132 с.
7. Бойчук Т.В. Основи діагностичних досліджень у фізичній реабілітації: Навчальний посібник / Т.В. Бойчук, М.Г. Голубєва, О.С. Левандовський, Л.І.Войчишин. - Львів. ТЗоВ «Західно-український консалтинговий центр», 2010. – 239 с.
8. Бойчук Т.В., Гриневич Р.Й. Основи класичного масажу. - Ів-Франківськ, видавець Третяк І. Я., Друкарня ДКД, 2008. – 104 с.
9. Бондарів Ф.Ф., Дубовис М.С. Фізична культура для спеціальної медичної групи. - Програма, К., 1997.
10. Вейнберг Р.С., Гоулд Д. Психологія спорту. – К.: Олімпійська література, 2001. – 335 с.
11. Вітенко І.С. Загальна та медична психологія. - К., "Здоров'я", 1994. – 106 с.
12. Внутрішні хвороби. В 2-х томах / За ред. Л.В. Глушка. – Івано-Франківськ, 2004. – 650 с.
13. Внутрішні хвороби. У 2-х томах / За ред. Л.В. Глушка. — Івано-Франківськ, 2004. – 751 с.
14. Вовканич А.С. Вступ у фізичну реабілітацію. Навч. посіб. – Львів: НВФ «Українські технології», 2008. – 200 с.
15. Вовканич А.С. Інструктивні матеріали по догляду за хворими з травмою спинного мозку. – Львів: Салар.—2000, – 52 с.

16. Грейда Б.П. Реабілітація хворих засобами лікувальної фізкультури / Б.П. Грейда, В.А. Столяр, Ю.М. Валецький, Н.Б. Грейда // Луцьк: Волинська обласна друкарня. – 2003. – 210 с.
17. Грейда Б.П., Войнаровський А.М., Петрик О.І. Причини виникнення, профілактика і лікування спортивних травм. – Луцьк: Видавництво обласної друкарні, 2004. – 269 с.
18. Григор'єв П.Я. Хвороби органів травлення (діагностика, лікування) / П.Я. Григор'єв, Є.М. Стародуб, Е.П. Яковенко. – Тернопіль. Укрмедкнига, 2000. – 448 с.
19. Григус І. Методологічні особливості фізичної реабілітації хворих на бронхіальну астму / І. Григус, Б. Мицкан, З. Дума // Вісник Прикарпатського університету [Текст]. – Ів.-Франківськ, 2010. – № 12. – С.124-131. – (Фізична культура)
20. Демченко О.К. Медсестринство в терапії. - К.: Здоров'я, 2001. – 333 с.
21. Джегер Ля Вонн. Інструкція до домашньої програми для немовлят і малих дітей. Львів: Наутілус, 2000. – 58 с.
22. Джегер Ля Вонн. Перенесення та підйом дітей та підлітків. Листки домашніх інструкцій. – Львів: Наутілус, 2000. – 27 с.
23. Дутов А.М. Фізична культура у реабілітації студентів спеціального медичного відділення: навчально-методичний посібникю - Івано-Франківськ, 2002.
24. Єфіменко П.Б. Техніка та методика масажу: Навчальний посібник. – Харків: «ОВС», 2001. – 144 с.
25. Железний О. Попередній етап фізичної реабілітації осіб з травмами опорно-рухового апарата. В 2 ч. Ч. 2 / О. Железний // Фізичне виховання, спорт і культура здоров'я у сучасному суспільстві [Текст]: збірник наукових праць Волинського державного університету ім. Л.Українки. – Луцьк, 2005. – С. 61-64.
26. Зенін О. К. Сучасне фізреабілітаційне обладнання: [фізична реабілітація] / О. К. Зенін, Е. Л. Крюков // Вісник Чернігівського державного педагогічного університету ім. Т.Г.Шевченка [Текст]. – Чернігів, 2007. – Вип.44. – С. 455-460. – (Серія: Педагогічні науки. Фізичне виховання та спорт).
27. Зузук Б.М., Литвінець Е.А. Цілющі екзоти. - Львів: Аверс, 2004. – 188 с.
28. Івасик Наталія. Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання / Н. Івасик. - Львів, 2007. – 166 с.
29. Капралов, С. Виробнича практика студентів - реабілітологів в умовах ДП "Олімпійський навчально-спортивний центр" / С. Капралов // Теорія та методика фізичного виховання. – 2008. – № 9. – С.8-19.
30. Кархут В.В. Фітотерапія при хворобах серцево-судинної та дихальної систем. – Київ: Здоров'я, 1992. – 46 с.
31. Левченко В. А. Фізична реабілітація при захворюваннях внутрішніх органів / В. А. Левченко, І. П. Вакалюк // Актуальні питання фізичної реабілітації [Текст]: монографія / Левченко В.А., Вакалюк І.П. – Ів.-Франківськ, 2007. – С.29-172.
32. Лікувальна фізична культура /За ред. В.М. Запорожана Одеса: Одеський держ. медичний університет, 2007. - 234 с.

33. Людина. Навчальний посібник з анатомії та фізіології. - Лондон; Нью-Йорк; Мюнхен; Мельбурн; Делі: Дорлінг Кіндерслі, 2003. – 240 с.
34. Майер В.І. Експериментальна програма для спеціальних медичних груп загальноосвітніх навчальних закладів // Фізична культура в школі, 2004.
35. Марченко О. К. Травми і захворювання нервової системи / О.К. Марченко // Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: навч. посіб. / О.К.Марченко. – К., 2006. – С.7-40.
36. Марченко О. Перспективи підготовки спеціалістів з фізичної реабілітації / О. Марченко // Теорія та методика фізичного виховання і спорту. – 2008. – № 1. – С.47-51.
37. Марченко О.К. Фізична реабілітація хворих із травмами й захворюваннями нервової системи: Навчальний посібник. – К.: Олімпійська література, 2006. – 196 с.
38. Медичні маніпуляції в алгоритмах / За ред. Л.С. Білика. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. – 256 с.
39. Медсестринство в терапії / За ред. М.І. Шведа та Н.В. Пасечка. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2004. – 545 с.
40. Мельникова О. Психологічне забезпечення в системі комплексної фізичної реабілітації спортсменів після травм опорно-рухового апарату / О. Мельникова // Теорія та методика фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 4. – С.102-105.
41. Методи професійної реабілітації інвалідів молодого віку: Метод. Рекомендації / О.В. Сергієні, Т.Г. Войтчак, В.Ф. Філюкта та ін. - Дніпропетровськ, 1995. - 14 с.
42. Михалевич Р.Ф. Анатомія та фізіологія з основами патології в запитаннях і відповідях / Р.Ф. Михалевич. - К.: Здоров'я, 2001. – 175 с.
43. Мурза В.П. Психолого-фізична реабілітація. – К: Олан, 2005. – 608 с.
44. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – К. Олімпійська література, 2005. – 470 с.
45. Мухін В.М., Магльований А.П., Магльована Г.П. Основи фізичної реабілітації. – Львів, 1999. – 120 с.
46. Нейко Є.М. Практикум з основ електрокардіографії / Є.М. Нейко, І.П. Вакалюк, Н.М. Середюк. – Івано-Франківськ, 1997. – 50 с.
47. Нейко Є.М., Головач І.Ю. Методика клінічного обстеження суглобів при ревматичних захворюваннях. - Івано-Франківськ, 2001. – 69 с.
48. Никодим Лисак. Масаж у традиційній, народній і східній медицині / Чернівці: Рута, 2007. – 326 с.
49. Окамото Г. Основи фізичної реабілітації. – Львів: Галицька видавнича спілка, 2002. – 294 с.
50. Організація та управління системою професійної реабілітації інвалідів: Метод, рекомендації / В.П.Топка, О.В.Сергієні, Т.Г.Войтчак та ін. - Дніпропетровськ, 27 с.
51. Основи догляду в домашніх умовах / За ред. І.Г. Усиченка, А.В. Царенка, С.А. Місяка. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. – 372 с.

52. Основи реабілітації, фізіотерапії, лікувальної фізичної культури і масажу/за ред. В.В. Клапчука, О.С. Полянської. – Чернівці: Прут, 2006. – 208 с.
53. Патологічна фізіологія // за ред. М.Н. Зайко, Ю.В. Биця. - К.: Вища школа, 1995. – 615 с.
54. Перспективи підготовки спеціалістів з фізичної реабілітації / О.Марченко // Теорія і методика виховання і спорту. – 2008. –№ 1. с.47-51.
55. Професійна реабілітація інвалідів: Довідково-методичний посібник / Упорядн. Іпатов А.В., Сергієні О.В., Войтчак Т.Г. та ін. / За редакцією к.м.н. Марунича В.В. -Дніпропетровськ: Пороги, 2005.-227 с.
56. Профілактично-лікувальне харчування при хворобах системи кровообігу / Під ред.. В.М. Коваленка, В.М. Корнацького. – К., 2006. – 93 с.
57. Руденко Р. Термотопографічні показники окремих частин тіла кваліфікованих важкоатлетів та борців після застосування відновного масажу / Р. Руденко // Вісник Прикарпатського університету. Сер. Фізична культура. – Ів.-Франківськ, 2008. – УІ. – С.41-45.
58. Сергєєв В.М. Дієтологія / В.М. Сергєєв, Н.В. Сергєєва, В.М. Кущзьменко, В.В. Пасічник. – Луцьк, 2009. – 184 с.
59. Сестринська справа / За ред. М.Г. Шевчука. - К.: Здоров'я, 1992. – 494 с.
60. Скомороха О. Сучасні погляди на ожиріння та підходи до його лікування / О. Скомороха // Теорія та методика фізичного виховання і спорту. – 2010. – № 4. – С.54-57.
61. Стандартні правила щодо урівняння можливостей інвалідів. – Львів: Надія, 1998. – 48 с.
62. Сучасні підходи до проблеми комплексної реабілітації слабозорних дітей шкільного віку / Р.Баннікова, Р.Ботов // Теорія та методика фізичного виховання і спорту.- 2012.- № 1 – с.47-52
63. Сучасні уявлення про фізичну реабілітацію у вертебрології / Ю. Фурман, В. Льовкін // Теорія та методика фізичного виховання і спорту. – 2012. – № 1. – С. 96-101.
64. Твердохліб О. Ф. Нетрадиційні види оздоровчої фізичної культури. Асаніцільющі положення тіла: Навч.посібник / Олена Федорівна Твердохліб. – К. : Політехніка, 2005. – 160 с.
65. Файфура В.В., Бондаренко Ю.І., Хара М.Р. Практикум з фізіології і патології людини. - Тернопіль: Укрмедкнига, 2002. – 123 с.
66. Фізична реабілітація (Текст): анотований бібліографічний покажчик друкованих та електронних видань трьома мовами / уклад. І.Свістельник. – К.:Кондор – Видавництво, 2012.-1162 с.
67. Фізична реабілітація в дитячому віці (Текст): навч. посіб./В.А.Левченко, І.П.Вакалюк, В.М.Бондаренко ін.- Рек. МОН. – Ів.-Франківськ :Прикарпатський нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2010. -542 с.
68. Форми та методи вдосконалення підготовки студентів спеціальності «фізична реабілітація» / Т.Бойчук // Вісник Прикарпатського університету. Сер. Фізична культура. / Ів.- Франківськ, 2008. – УІ- с..32-35
69. Штефко І.І., Ковальчук Н.В. Масаж: теорія і практика. – К.: Молодь, 2003. – 117 с.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Порядок проведення та критерії оцінювання вступних випробувань регулюється Положенням про організацію вступних випробувань у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.